

ACTANȚII PREDICATIVI ÎN FUNCȚIE DE COMPLEMENT DIRECT.

PRIVIRE DE ANSAMBLU

Aurelia HANGANU

Catedra Lingvistică Generală și Limbi Clasice

The paper aims to present – identify and describe - the main treats of predicative actants which appear in position of the direct complement. At the same time it reveals the main tips of these predicative actants: that-sentences, what-sentences, infinitives and infinitival constructions, gerundives and gerundival constructions, direct object sentences, verbal nouns and adjectives.

Orice tip de predicat poate funcționa și ca predicat inclus. Prin urmare, el corespunde oricărei categorii a stărilor de lucruri sau aparține unui nivel mai abstract, adică se referă la unul dintre grupurile de verbe care le includ (verbe incluzive):

– actantul predicativ exprimă un eveniment: ... *Ion era bucuros că a reușit să ajungă atunci când biblioteca mai era deschisă.* → *a reușit să ajungă atunci când biblioteca mai era deschisă* → *a ajuns atunci când biblioteca mai era deschisă.*

– actantul predicativ exprimă un proces: ... *I-am rugat să meargă în față.* → *să meargă în față* → *ei au mers în față.*

– actantul predicativ exprimă o stare: ... *El a păstrat amintiri și afecțiuni pentru acest loc...* → *amintiri și afecțiuni pentru acest loc* → *el a reținut acest loc; lui i-a plăcut locul.*

Actantul predicativ aparține unuia dintre grupurile de verbe incluzive; verbul *a spune* exprimă un proces: *Oamenii din jur au început să-i spună să tacă.* → *spunându-i să tacă* → *i-au spus să tacă.*

După cum se știe, predicatele incluse, împreună cu enunțul, sunt unități ale semanticii propoziționale. Aceasta înseamnă că ele includ în sine enunțul, la fel ca și propoziția semantică. M.B. Bergelson și D.E. Kibrik notează că în reprezentarea de suprafață a enunțului se descoperă o ierarhie neîntreruptă de forme care pot fi dezvoltate în enunț. Aceste forme se deosebesc în funcție de gradul lor de explicitate: unele dintre ele reprezintă analogia completă a propoziției semantice (mai exact – a enunțului), altele sunt gradul mai mare sau mai mic de reducere a acesteia [1, p.344]. Autorul propune tratarea ierarhiei modalităților de exprimare a propoziției semantice în felul următor: enunțul independent – enunțul subordonat – construcția sintactică – copredicatul – determinantul – grupul nominal – cuvântul auxiliar – categoria gramaticală – partea sensului lexical al cuvântului – Ø [Ibidem]. Pentru a satisface scopul cercetării de față este suficient să ne oprim la grupul nominal. De aceea se vor lua în considerare următoarele unități ale semanticii propozitive, existente în mai multe limbi: enunțul secundar/subordonat, construcția obiect-predicat, infinitivul și construcția infinitivală, gerunziul și construcția gerunzială, substantivul enunțiativ. Unitățile semanticii propozitive enumerate mai sus sunt menționate într-o serie de lucrări ale lingviștilor din lume [2; 3; 4; 5; 6; 7].

În cadrul listei, prin cel mai înalt grad de explicitate este marcată propoziția semantică, exprimată prin enunțul secundar, iar cel mai mic grad de explicitate se manifestă în cazul numelui. Acestea reprezintă două poluri ale explicității. Amintim că în listă nu a fost inclus enunțul independent, deoarece el nu poate figura în poziția de actant predicativ. Toate aceste forme corelează între ele și cu enunțul izolat prin intermediul aparatului transformățional.

Aparatul propriu-zis, adică setul de transformări, cu al căror ajutor enunțul independent se reduce la substantiv, infinitiv, gerunziu, construcție obiect-predicat sau enunț secundar și particularitățile specifice acestor transformări, precum și dependența lor de predicatele subordonatoare au fost obiectul analizei în cadrul gramaticii transformăționale [8; 9; 10; 11; 12].

Tipul de transformare care duce la reducerea unui enunț independent la una dintre formele indicate este numit nominalizare. Definiții asemănătoare ale nominalizării sunt propuse în multe lucrări [de ex.: 13; 14; 15]. Nominalizarea se referă la transformările sintactice. Cercetătorul rus Iu.S. Stepanov consideră că aceste transformări există în limbă alături de transformările lexicale și le sunt analogice. Deosebirea dintre transformările sintactice și cele lexicale constă în faptul că ele sunt efectuate prin intermediul mijloacelor sintactice, pe lângă

cele lexicale, adică ele cuprind transformările specifice însăși schemei structurale [15, p.194]. De subliniat că nu numai un anumit tip de transformări se numește nominalizare, aceasta reflectă și rezultatul transformărilor. În scopul diferențierii terminologice unii autori denumesc rezultatul transformării nominalizării prin termenul *nominativ* [16]. Nominalizarea poate fi caracterizată ca un mijloc important de economie lingvistică, permițând exprimarea sensurilor în mod compact și divers. Se presupune că în limbă se reliefează tendința de a reduce utilizarea enunțurilor complexe din contul utilizării nominativelor, care funcționează în calitate de echivalenți semantici ai enunțului subordonat [17, p. 16].

Specialiștii în sintaxa transformațională evidențiază o serie de complementatori, care îndeplinesc funcția de markeri ai exprimării de suprafață a actanților predicativi. Astfel, P. Rozenbaum distinge următorii complementatori în limba engleză: *that, for, to, Poss, Ing, wh-, if, whether* [7]. J. Bresnan afirmă că complementatorii sunt particule cu sens lexical propriu, iată de ce enunțurile în care aceștia sunt utilizați se deosebesc din punct de vedere semantic [18]:

She never said that she should leave. (Ea nu a spus că ar trebui să plece.)

She never said whether she should leave. (Ea nu a spus dacă ar trebui să plece.)

She never said for us to go. [idem, p. 61]. (Ea nu a spus ca noi să plecăm.)

Deosebirea dintre aceste enunțuri este exprimată de complementatori: *to say that* exprimă o afirmație, *to say whether* exprimă o decizie, iar *to say for* exprimă un ordin [ibidem].

Este clar că acești complementatori nu cuprind toate tipurile structurale de nominalizări (actanți predicativi), și anume: construcțiile nominale și de obiect-predicative. Totuși introducerea (încă în lucrările lui Ch. Fillmore) și elaborarea noțiunii de complementatori au permis a exprima în mod explicit ideea principală: fiecare tip structural de nominative are propria semantică. Pe de altă parte, nu sunt excluse cazurile de sinonimie, care apar în situația funcționării acestor unități în text.

V.V. Bogdanov observă că nominativele (= nominalizările = actanții predicativi) au natură categorială dublă, adică ele sunt predicate după caracterul lor și nonpredicate (nume) după poziție. Această trăsătură distinctivă este denumită de V.V. Bogdanov caracter hibrid [19, p.20-21].

Nominativele în calitate de echivalente funcționale ale părților nominale sunt capabile să ocupe orice poziție în enunț, astfel deosebindu-se:

– actanți predicativi în funcție de subiect: *Cine se scoală mai dimineață mai departe ajunge.*

– actanți predicativi în funcție de complement: *Nebunul... își răcnea în ureche că știe cine ești* (M. Cărtărescu).

– actanți predicativi în funcție de nume predicativ: *Este, pe deplin, reprezentantul generației sale* (M. Berindei).

– actanți predicativi în funcție de atribut: *Era ultima opăceală a secerișului, venind după Marina și după Palia* (I. Agârbiceanu).

– actanți predicativi în funcție de complement circumstanțial de scop: *Oamenii vorbeau că era dus cu doi jurați să prețuiască o pagubă făcută de niște cai în trifoiul unui român* (I. Agârbiceanu).

În atenția studiului de față este funcționarea actanților predicativi în poziție de complement.

În funcție de gradul apropierii nominativelor/actanților predicativi de partea nominală se va face deosebire între nominalizările complete și incomplete. În cazul nominalizării complete propoziția inițială este reprezentată de un substantiv deverbal sau adjectival împreună cu elementele lui subordonate. Nominalizarea incompletă păstrează într-o formă sau alta predicatul propoziției inițiale. Drept exemple de nominalizare completă pot servi următoarele nominative: *interpretarea Ciuleandrei, interpretare frumoasă, interpretarea lui Ion a Ciuleandrei*. Aceste nominative se referă la nominalizările incomplete: *aceasta Ion interpretează; Ion interpretează frumos; Ion interpretează Ciuleandra*.

Apelând la analiza tipurilor structurale de actanți predicativi, se va remarca interesul sporit în primul rând pentru semantica formei lor. Orice unitate lingvistică se manifestă deplin în cazul când funcționează în text, adică atunci când interacționează îndeaproape cu elementele de ocurență. Astfel, semantica actanților predicativi poate fi studiată în mod exhaustiv numai dacă se va lua în considerare influența verbelor incluzive asupra lor. Se va încerca, în scopul analizei, să se facă abstracție de interacțiunea predicatelor incluzive și incluse, și să se studieze, în măsura posibilităților, semantica tipurilor structurale de actanți predicativi în calitate de unități lingvistice mai mult sau mai puțin independente.

Astfel, se vor delimita următoarele tipuri de actanți predicativi:

- enunțul subordonat cu conjuncția *că* sau *ca* (abreviat *că-enunțuri*) ;
- enunțul subordonat cu pronumele sau adverbul conjuncțional, care sunt uneori unite sub denumirea de „cuvânt interogativ” (abreviat *cine/ce-enunțuri*);
- infinitivele și construcțiile infinitivale;
- conjunctivele*
- gerunziile și construcțiile gerunziale;
- construcțiile complementive directe (de obiect);
- substantivele abstracte.

I. Dintre toate tipurile de construcții cu actanți predicativi, care alcătuiesc corpusul exemplilor selectate, cele mai răspândite sunt construcțiile în care, în calitate de actanți predicativi funcționează enunțurile subordonate (completivele directe) cu conjuncțiile *că* și *ca* (aproximativ 80% din construcțiile cu actanți predicativi).

Că enunțurile, care ocupă poziția complementului față de predicatul-verb cap de grup, pot fi caracterizate în cel mai general mod după structura și semantica lor, care sunt aplicate atât la organizarea internă și conținutul enunțului, cât și la relațiile cu enunțurile regente.

În *că-enunțurile* predicatul poate fi exprimat, în general, prin verb la modul indicativ, sau prin verb la modul conjunctiv însoțit de un verb modal, mai ales *a trebui*, depinzând de predicatul principal. Astfel, cu verbele de tipul *a admite*, *a gândi*, *a crede*, *a spera* predicatul enunțului secundar, de regulă, se utilizează la modul indicativ:

Oricât de sărac, cred că tot voi răzbate să fac față cheltuielilor (I. Agârbiceanu).

Cine se gândea atunci că fata lui își va putea face o carieră și că va trăi de pe urma ei? (I. Agârbiceanu).

Cu unele verbe care exprimă emoții, dorințe, intenții (*a prefera*, *a cere*, *a ruga*, *a vrea etc.*), predicatul *că-enunțului* poate fi reprezentat de forma modului conjunctiv sau cu ajutorul verbelor modale:

Nevestica asta, Veta pe numele ei, înțelese în grabă că trebuie să ia dânsa în mână frăiele gospodăriei (I. Agârbiceanu).

Vă rog să rămânem la problema pusă, dacă vrem să ajungem la un rezultat și discuția să aibă un sfârșit (I. Agârbiceanu).

În ceea ce privește propozițiile semantice ale enunțurilor secundare complementive, poate fi descoperită o paralelă între propozițiile semantice ale enunțului independent, care, în acest caz, și-a pierdut independența. Totodată, structura internă a enunțului se păstrează aproape intactă (cu excepția unor schimbări posibile în structura predicatului, sub influența predicatului subordonator). Faptul dat ne permite să afirmăm că enunțul subordonat cu conjuncția *că* sau *ca* este capabil să transmită aceleași stări de lucruri ca și enunțul independent.

Mai mult, conform rezultatelor ultimelor cercetări, structura enunțului secundar introdus de conjuncția *că* sau *ca* posedă semantică proprie, care poate fi exprimată printr-un set de seme. Sensul general al *că-enunțurilor* – complementive, apozitive și complementare – este semul enunțialității. Cu acest sem se îmbină semele de diferențiere în funcție de tipul enunțului subordonat:

1) caracterul indirect al transmiterii informației: *Ardelenii spun că cei din regat le iau pâinea de la gură* (I. Agârbiceanu).

2) caracterul indirect al transmiterii informației și îndemnul: *Ion a insistat ca Elena să cumpere cartea.*

3) caracterul interogativ indirect: *Tot mai mult mă îndoiesc că părintele vede just lucrurile.*

De subliniat că nu toate tipurile de verbe cap de grup identificate admit *că-enunțurile*. În clasa verbelor care se combină cu asemenea enunțuri subordonate complementive se includ:

1) verbele de percepție fizică: *Și-i vâd că-și închipuie că sunt un om curios.* (A. Holban),

2) verbele de percepție mentală: *Mă pedepsește cu orice simte instinctiv că m-ar îndurera mai mult.* (A. Holban),

3) verbele de atitudine emoțională: *La cea mai mică încercare de a ta de a mă constrânge, regret că nu am curajul să fug.* (A. Holban),

4) verbele de afirmație: *Știu că lauda ei nu mi se potrivește, că nu e decât natural să dorești vindecarea vecinului, oricine ar fi el, iar până acum nu contribuiseam cu nimic la această vindecare.* (A. Holban),

5) verbele de anticipare: *Speram ca prin plângerea mea să împiedic legătura dintre ei sau să distrug tot ce se întâmplase până acum.* (A. Holban).

* Acest tip de actanți predicativi vor fi caracterizați într-un studiu aparte

Cu actanții predicativi de acest tip structural nu se îmbină verbele aspectuale și verbele de influență asupra fenomenului.

Că-enunțurile se mai pot deosebi între ele după gradul de legătură cu predicatul principal, mai exact, după gradul de subordonare față de acesta. Astfel, predicatul incluziv ocupă, de obicei, poziția inițială în enunț, iar enunțul secundar completiv îl urmează. Nu sunt rare însă cazurile în care predicatul principal se află în interiorul că-enunțului sau îl încheie. Asemenea variații în poziția predicatului incluziv se reflectă asupra durabilității legăturii dintre enunțul principal și cel secundar, precum și asupra sensului propriu-zis al predicatului principal*.

Merită de menționat câteva lucruri generale despre înseși conjuncțiile *că* și *ca* propriu-zise, cele care introduc enunțurile subordonate completive. Aceste conjuncții nu au semantică proprie și îndeplinesc doar o funcție structurală – cea de legătură a enunțului subordonat cu cel regent. În limba engleză, de exemplu, practic în toate enunțurile secundare completive se admite omiterea conjuncției [20, p. 15].

Însoțind unele verbe, că-enunțurile pot fi complicate de substantivul *faptul*, care în asemenea cazuri este plasat în fața conjuncției. În opinia lingviștilor P. Kiparsky și D. Bollinger, pentru limba engleză, pronumele *it*, cu aceeași funcție ca și substantivul *faptul*, în aceste cazuri îndeplinește funcție anaforică (cataforică): *I didn't believe it that the election hurt them.* [7, p. 106]. A se compara:

Faptul că se poate menține la putere atâta vreme ne face să credem că el controla opoziția violentă. (M. Eliade),

Și ce importanță poate să aibă faptul că eu mă frământ, că sufăr sau gândesc? (E. Cioran).

II. Un alt tip structural de actanți predicativi în limba română sunt enunțurile secundare introduse de pronumele și adverbele conjuncționale *ce, cine, care, când, unde, de ce, cum*. În general, acestea pot fi divizate în trei grupuri semantice:

- descriptive: *Ana i-a dat ce avea în mână.*
- modal-nominative: *Cristian era ceea ce femeile numesc un romantic.*
- emfatică: *O vacanță este ceea ce vreau.*

Enunțurile descriptive se utilizează pentru denumirea persoanelor, obiectelor sau evenimentelor și pot fi înlocuite de substantivele *persoană, lucru, eveniment*. Este ușor de observat că, aflându-se în poziția de complement, enunțurile de acest tip în unele cazuri reprezintă enunțuri completive propriu-zise, în alte situații – enunțuri secundare predicative, iar în alte cazuri – enunțuri atributive fără cuvânt determinat. Astfel de enunțuri secundare se numesc enunțuri atributive libere [21]: *Eu voi cumpăra ceea ce vinde el.* Enunțul *ce vinde el* este enunț atributiv liber.

Acest tip de enunțuri îndeplinesc funcțiile de complement direct: *El niciodată nu m-a întrebat unde am fost., Eu vreau să aflu cum îți vei explica absența.* Mai interesantă este situația cuvântului interogativ, care este inclus în enunț, or, aceste exemple servesc drept ilustrație pentru non coincidența funcțiilor cuvintelor interogative și ale enunțurilor pe care le introduc. Enunțurile sunt complemente pe lângă verbele *a întreba* și *a afla*, în timp ce *unde* din primul exemplu îndeplinește funcția de complement circumstanțial de timp, iar *cum* din cel de-al doilea exemplu îndeplinește funcția de complement circumstanțial de mod.

III. Substantivele sau nume ale semanticii enunțiative reprezintă următorul tip structural de actanți predicativi. Acestea pot fi:

- deverbale: *remarcă, dorință, explicație, compoziție,*
- adjectivale: *bunătate, dificultate, atenție, rușine,*
- nume abstracte, care nu au origine verbală sau adjectivală directă: *teorie, fapt, idee, atitudine, problemă.*

Caracterul de predicat al acestor nume abstracte poate fi demonstrat prin interpretarea lor lexicală (dată și în dicționar), unde ele sunt explicate cu ajutorul substantivelor deverbale [22]. Substantivele abstracte se caracterizează, în general, prin faptul că ele formează, în cea mai mare parte, grupul așa-numitelor cuvinte anaforice, care îndeplinesc funcția de denumire secundară a unei oarecare stare de lucruri și servesc drept locuțiitori contextualii ai enunțului (anafora, catafora). Aceste nume, prin funcțiile lor, se aseamănă cu pronumele.

Substantivul deverbal păstrează sensul verbului inițial, de aceea poate denumi stări de lucruri corespunzătoare. Totodată, structura semantică a substantivului depinde și de sensul lexical al verbului de la care derivă, și de

* Interacțiunea dintre că-enunțuri și predicatul incluziv va fi analizată în detalii într-un studiu ulterior.

trăsăturile lui lexico-sintactice – tranzitivitate/ intransitivitate, caracter continuu/ caracter întrerupt, caracter durabil/ caracter terminativ etc. [23, p.13], desemnând:

procese: *alergare, plimbare, curgere*;

evenimente: *decizie, remarcă, sosire*;

stări: *dorință, cunoaștere, existență*.

Aceste substantive sunt denumite, respectiv, nume ale procesului, nume ale acțiunii, nume ale stării. Conform unor autori, de exemplu, în limba engleză se atestă aproximativ două sute de substantive deverbale [24].

De menționat unele trăsături specifice de îmbinare a substantivelor deverbale cu adjectivele, care sunt difuzorii lor de bază. Practic, pe lângă substantivele deverbale nu se vor întâlni adjective cu sens de caracteristică a obiectelor fizice concrete – cele care descriu forma, culoarea, dimensiunea etc. În calitate de descriptorii ale substantivelor deverbale apar, specific, adjectivele cu sensuri circumstanțiale, mai rar – cu sensuri modale, aspectuale sau subiective. De asemenea, este larg răspândită utilizarea pronomelor posesive cu sens de subiect sau obiect al acțiunii. Numele adjectival are sensul de calitate, semn al obiectului. Sensurile multor substantive formate de la adjective se caracterizează printr-o particularitate cantitativă mobilă care poate fi supusă măsurării: *înălțime, umiditate, greutate* etc. Substantivele pot denumi tendința, capacitatea de a acționa: *răbdare, abilitate, exclamație* etc.

Funcția primară a numelor deverbale și adjectivale este a denumi stări de lucru. Însă în procesul de funcționare a acestor substantive se observă schimbarea conținutului lor propozitiv în conținut de obiect. Cu alte cuvinte, substantivele capătă sensuri secundare, trecând în clasa substantivelor nu numai conform funcției lor, dar și după sens. Aceasta cu mențiunea că pot apărea cazuri de omonimie a numelor cu sens primar și secundar. Să se compare exemplele: *Pictura* lui *m-a fascinat pentru că el o executa cu mâna stângă*. și *Pictura* lui *m-a fascinat pentru era atât de mare*. [apud 8, p.64].

În primul exemplu, cuvântul *pictura* este un nume deverbal în sensul său primar, iar în cel de-al doilea exemplu, substantivul *pictura* are sens secundar și desemnează rezultatul acțiunii *a picta* (produs al activității).

Sensurile secundare ale substantivelor deverbale includ: sensul de agent (ajutor = persoană sau lucru care ajută); sensul de obiect (import); sensul de rezultat (lodgement); sensul de modalitate (ridicare); sensul de loc (stop); sensul de mod de acțiune (alergare = modul prin care persoanele sau lucrurile tind să se miște); sensul de timp al acțiunii (clipire = timpul necesar pentru a clipi). Următoarele sensuri se referă la sensurile secundare ale numelor formate de la adjective: purtătorul semnului (personalitate); locul (vecinătate); noțiune colectivă (tineret, congregație); substanță (lichid, eterogenitate).

IV. Infinitivul și gerunziul se raportează la nominalizările incomplete. Domeniile lor de utilizare coincid în măsură mare. Comparând semantica infinitivului cu cea a gerunziului în cea mai independentă poziție din enunț – poziția subiectului – se poate observa lipsa divergențelor principale. Ambele forme servesc pentru exprimarea unuia și aceluiași sens: acțiuni permanente și iterative, care se desfășoară în timpul prezent și trecut; afirmații cu caracter general; acțiuni care se referă la perioada următoare; acțiuni care au fost realizate în trecut, acestea fiind cele mai specifice trăsături în semantica fiecărei forme.

Astfel, forma simplă a infinitivului exprimă, de regulă, acțiunea ce va urma, de cele mai multe ori potențială decât realizată. Gerunziul însă servește pentru desemnarea acțiunilor obișnuite și care se repetă, pentru a exprima afirmații cu caracter general. Consecința a acestui fapt este tendința gerunziului de a se corela cu subiectul personal generalizat.

Atât infinitivul, cât și gerunziul sunt în stare să exprime un proces, un eveniment, o stare. Aceasta depinde, în primul rând, de tipul de predicat și, prin urmare, de trăsăturile lexico-sintactice ale verbelor producătoare de astfel de forme. Pentru verbele cu caracter nedeterminat/ nelimitat este caracteristică transmiterea sensului de proces. Sensul respectiv se păstrează și în cazul formei de infinitiv, și în cea de gerunziu: *Elena a început a plânge.*, *Ion nu se putea abține observând-o în continuu*.

Verbele cu caracter determinat/limitat denumesc o acțiune sau un eveniment momentan: *Ea a refuzat a accepta adevărul*.

Totuși elementul principal al sensului formei gerunziale este durata. De aceea este firesc ca mai degrabă gerunziul, și nu infinitivul, să desemneze un proces.

Analizând utilizarea infinitivului și a gerunziului în funcție de complement, cercetătorii au identificat trei grupuri de verbe:

1) verbele care se combină numai cu infinitivul: *a accepta, a întreba, a decide, a cere, a aștepta, a spera, etc.*;

2) verbele care se combină numai cu gerunziul: *a auzi, a sugera, a ține etc.*;

3) verbele care acceptă atât infinitivul, cât și gerunziul: *a urî, a întârzia, a intenționa, a omite etc.*

Așadar, se poate afirma că infinitivul se caracterizează prin caracterul potențial, iar gerunziului îi este specifică exprimarea procesuală a stărilor de lucruri care se repetă sau celor generalizate. Infinitivul este recunoscut ca fiind mai aproape de verb, în timp ce gerunziului îi sunt proprii mai degrabă trăsăturile gramaticale ale substantivului. Prin acest fapt se explică apropierea funcțională deosebită a gerunziului de numele propositiv, ceea ce se manifestă în capacitatea lui de a ocupa în enunț îndeosebi pozițiile nominale [25, p.85].

V. Construcțiile complete directe/obiectual-predicative, ca varietate a construcțiilor actanțiale predicative, se întâlnesc în limba română în câteva variante:

- verbul din construcție are forma infinitivului (cu sau fără *a*): *El știa a sculpta în lemn.*
- verbul are forma participiului: *Maria și-a simțit obrații înroșiți.*
- verbul are forma gerunziului: *Ion și-a văzut buneii stând pe banca din fața porții.*
- verbul lipsește: *L-a găsit pe Paul palid și îngrijorat.*

Aceste construcții se utilizează practic cu toate grupurile de verbe cap de grup, cu excepția verbelor de influență asupra fenomenului și a verbelor de receptare și transmitere a informației, care se îmbină doar cu un nume.

După verbele de opinie, cunoaștere, înțelegere, explicație, dovadă și demonstrație construcțiile complete directe se utilizează numai pentru a exprima calitatea, starea: *El părea să creadă întreaga situație drept o glumă proastă.*

După alte verbe – cele de anticipare, de receptare fizică și mentală, precum și după cele de atitudine, construcțiile complete directe transmit orice stare de lucruri: *El a observat ceva mișcându-se.*

Subliniem că o descriere mai detaliată a tipurilor structurale de actanți predicativi poate fi obținută numai prin analiza funcționării lor pe lângă predicatul cap de grup.

Bibliografie:

1. Бергельсон М.Б., Кибрик А.Е. Прагматический "принцип приоритета" и его отражение в грамматике языка. // Известия АН СССР, Серия литературы и языка, № 4, т.40, 1981, с.343-355.
2. Богданов В.В. Семантико-синтаксическая организация предложения. - Ленинград: Изд-во Ленингр. ун-та, 1977, 204 с.
3. Падучева Е.В. О семантике синтаксиса /материалы к трансформационной грамматике русского языка/. - Москва: Наука, 1974, 291 с.
4. Given T. The Time-axis Phenomenon. // Language, N4, v.49, 1973, p.890-926.
5. Karttunen L. Implicative Verbs. // Language, N2, v.47, 1971, p.340-358.
6. Kiparsky P., and Fact C. // Progress in Linguistics ed. by Bierwisch and K.E. Heidolph, The Hague, Mouton, 1970, p.143-173.
7. Rosenbaum P.S. The Grammar of English Predicate Complement Constructions. - Cambridge: the MIT Press, 1967. - 128 p.
8. Lees R.B. The Grammar of English Nominalizations. - The Hague: Mouton, 1960. - 205 p.
9. Chomsky N. Remarks on Nominalisations. // Chomsky. Studies on Semantics in Generative Grammar, the Hague: Mouton, 1972, p.11-61.
10. Irtenyeva N.F., Barsova O.M., Blokh M.Y., Shapkin A.P. A Theoretical English Grammar /Syntax/. - M.: Higher School Publ. House, 1969. - 142 p.
11. Vendler Z. Linguistics in Philosophy. - New York, 1967. - 203 p.
12. Митякина Е.А. Типология конструкций с предикатным актантом в позиции дополнения в современном английском языке. - Дис. на соиск. ... канд. филол. наук. - Москва, 2006, 211 с.
13. Арутюнова Н.Д. Предложение и его смысл. - Москва: Наука, 1976, 383 с.
14. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. - Москва: Высшая школа, 1981, 208 с.
15. Степанов Ю.С. Имена. Предикаты. Предложения. - Москва: Наука, 1981, 360 с.
16. Vendler Z. Linguistics in Philosophy. - New York, 1967. - 203 p.
17. Номинализация в современном английском языке. - Киев: Вища школа, 1982, 175 с.
18. Bresnan J.W. The Theory of Complementation in English. Syntax, - New York, London, 1979. - 323 p.
19. Богданов В.В. Природа включенных предикатов. // Лингвистические исследования, вып.1. Л., 1974, с.19-24
20. Bolinger D. That's That. - The Hague-Paris, Mouton, 1972. - 79 p.
21. Bresnan J.W., Grimshaw J. The Syntax of Free Relatives // Linguistic Inquiry, N 9, 1978, p.331-391.

22. Дюндик Л.Г. Межсобытийные предикаты в современном английском языке. - Автореф. дис. ... канд. филол. наук. - Иркутск, 1979, 24 с.
23. Соболева П.А. Словообразовательные отношения по конверсии между глаголом и отглагольным существительным в современном английском языке. - Автореф. дис. ... канд. филол. наук. - М., 1959, 19 с.
24. Суша Т.Н. Семантико-синтаксические свойства имен действия в современном английском языке. - Автореф. дис. ... канд. филол. наук. - Минск, 1972, 22 с.
25. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. - Москва: Высшая школа, 1981, 285 с.

Prezentat la 26.10.2010